

**2024-2025 оқу жылында кәмелетке толмағандар арасында
құқықбұзушылықтың алдын алу, олардың қадағалаусыз қалуының алдын
алу бойынша атқарылған жұмыстардың жылдық есебі**

2024-2025 оқу жылына кәмелетке толмағандар арасында құқықбұзушылықтың және олардың қадағалаусыз қалуының алдын алу мақсатында мектепшілік тәртіп қорғау тобының кәмелетке толмаған жасөспірімдермен жұмыс жүргізу бөлімімен бірлескен іс-шаралар жоспары жасалып, бұйрық бойынша жауаптылар бекітілді.

Мектепте «Орта білім беру ұйымдарында мектепшілік есепке алуды жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» ҚР ОАМ 2023 жылғы 3 наурыздағы № 61 бұйрығын негізге ала отырып кәмелете толмағандар арасында құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында профилактикалық кеңес құрамы бекітілді. Кеңес төрағасы ДТЖЖО А.Тунгушбаева, мүшелері мектеп инспекторы Ж.Жалғасбай, психолог М.Адилова, әлеуметтік педагог А.Мелдебек, педагог ұйымдастырушы М.Адилов, ата аналар комитетінің төрағасы Д.Урманов, хатшы қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі А.Елюбаева. Оқу жылы барысында кеңес құрамы төмендегі міндеттерді атқарды.

Кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау:

- Оқушылардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету;
- Олардың қоғамға қарсы, құқықбұзушылық әрекеттеріне жол бермеу;

Құқықбұзушылықтың алдын алу:

- Құқықбұзушылық, зорлық зомбылық, суицидтің алдын алу бағытында шаралар ұйымдастыру;
- Тәртібі төмен, қиын мінезді және әлеуметтік тұрғыдан аз қамтылған отбасындағы балалармен жүйелі жұмыс жүргізу.

Әлеуметтік психологиялық қолдау көрсету:

- Мектеп психологымен бірлесе отырып, мінез құлықта ауытқушылығы бар балаларды анықтау;
- Қажет жағдайда әлеуметтік қызметкерлер мен ата аналарды тарта отырып, жеке қолдау көрсету.

Ата аналармен жұмысты үйлестіру:

- Қиын отбасылармен және бала тәрбиесіне бей жай қарайтын ата аналармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу.
- Ата аналардың жауапкершілігін арттыру бойынша жиналыстар, кездесулер ұйымдастыру.

Мектепшілік тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау:

- Кеңес отырыстарының хаттамасын жүргізу;

- Профилактикалық шаралар нәтижесін талдап, есеп беру.

2024-2025 оқу жылының қыркүйек айында мектептегі құқықбұзушылыққа бейім балалардың тізімін құру мақсатында төмендегі топтағы балаларды анықтау шаралары жүргізілді. Нәтижесінде:

а) тәртіпбұзушылар және көшбасшы оқушылар - 7 оқушы.

ә) зиянды әдеттерге құмарлар - жоқ

б) құмар ойынға қызығушылар - жоқ

в) жайсыз отбасынан шыққан балалар - жоқ

Оқушылардың психологиялық мінезін анықтауалар жоспары бекітіліп, кешенді іс-әрекеттер ұйымдастырылды.

Мектепте кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау, олардың қадағалаусыз және панасыз қалуын, кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыстарды алдын алу мақсатында мобилдік топ құрылып, бұйрықпен міндеттері бекітілді. Топ оқу жылы барысында топ төмендегі міндеттерді атқарды.

Тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету:

- Оқушылардың мектепшілік тәртіп ережелерін сақтауын бақылау;
- Кәмелетке толмағандардың құқық бұзушылықтарының алдын алу;
- Мектеп аумағында және сабақ кезінде қауіпсіздік шараларын қадағалау.

Сабаққа қатыспайтын және себепсіз қалатын оқушылармен жұмыс:

- Сабаққа келмеген оқушыларды анықтау және себептерін тексеру;
- Ата-аналармен немесе қамқоршылармен байланыс орнату;
- Қажет болған жағдайда әлеуметтік педагог, психолог және сынып жетекшісімен бірлесе әрекет ету.

Тәрбиелік және профилактикалық жұмыстарды ұйымдастыру:

- Девиантты мінез-құлықтың алдын алу шараларын жүргізу;
- Әлеуметтік осал топтағы балалармен жеке жұмыс жүргізу;
- Тәрбие бағытындағы іс-шараларға қатысу және бақылау.

Мектеп ұжымымен және сыртқы ұйымдармен байланыс:

- Аудандық (қалалық) білім бөлімі, полиция, денсаулық сақтау, жастар ұйымдарымен бірлесе жұмыс істеу;
- Мектепшілік есептегі және сыртқы бақылаудағы оқушылар туралы ақпарат алмасу.

Профилактикалық шаралар

2024-2025 оқу жылының қыркүйек айында мектеп оқушыларының арасында құқықбұзушылыққа бейім (сабақтан себепсіз калу, сабаққа кешігу, т.б.) оқушыларды анықтап, тәлімгерлер бекіту, мектепшілік үйірмелерге, спорттық секцияларға қатысуына қадағалау жүргізілді. Мектептегі ақысыз 17 үйірмелерге оқушылардың 84 пайызы қамтылды. Оның ішінде «көшбасшы» оқушылардың қатысуы ерекше қадағаланды.

2024-2025 оқу жылының қазан айында құқықбұзушылыққа бейім оқушылар арасында «лидер» анықтау мақсатында анкета алынып, сауалнама жүргізілді. Анықталған оқушыларға психологиялық-педагогикалық мінездеме беру арқылы жұмыс жасау бағыттары анықталып отырды. Сынып жетекшілерінің құқықбұзушылыққа бейім балаларды қадағалау мақсатында үнемі ата-аналармен қатынаста болып, профилактикалық шаралар жүргізілді.

2024-2025 оқу жылының қыркүйек-қазан айында ДТЖЖО А.Тунгушбаеваның ұйымдастыруымен кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыстардың басым бөлігі өз үйлерінде ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің қадағалауынсыз қалдырылған мерзімінде орын алуына байланысты балалардың орналастырылуына тұрмыстық-әлеуметтік жағдайына талдау жүргізілді. Сынып жетекшілері өз сыныптарындағы әрбір оқушының үйіне барып, әлеуметтік тұрмыстық жағдайымен танысып, психолог, әлеуметтік педагогпен берлесе акт түзді. Үйде тұратын отбасы мүшелері, отбасы мүшелерінің бір бірімен қарым қатынасы, психологиялық ахуалы, бөтен адамдардың болуы, т.б. зерттелді. 2024-2025 оқу жылының қазан айында «Құқық пен міндет» тақырыбы аясында құқық қорғау өкілімен кездесу шарасы өткізілді.

<https://www.facebook.com/100027792169654/posts/1447045852898473/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v>

2024-2025 оқу жылының 27 қазан айында Төлеби аудандық полиция тергеу жөніндегі бастығының орынбасары полиция подполковнигі Мұсырманкулов Азат Орманұлы Төлеби АПБ ЖПҚБ ның ЮПТ КТІЖ УПИ полиция капитаны Ж.Жалғасбай мектептің жоғары сынып оқушыларымен кездесу өткізді. , 7-11 сынып оқушылары қатысты. Кездесу қонақтары кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықты, қылмыстылықты болдырмау, олардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу, түрлі зорлық зомбылықтың, әлімжеттіктің, лудоманияның алдын алу және оған қатысты жауапкершілікті түсіндіріп өтті.

<https://www.facebook.com/100027792169654/posts/pfbid0ZfHbjfUbpAUo2pJ2ipwmAY8SY9VyKm3FDUx8c5uY3oJzTbLTwx6V3osuWFeSQZuil/?app=fbl>

2024-2025 оқу жылының желтоқсан айында мектептегі ата-аналар комитетінің төрағаларына және сынып жетекшілеріне «Жасөспірімдер арасында құқықбұзушылықтың алдын алу» алған құқықтық білім беру сабағы ұйымдастырылды. Мақсаты: қатысушыларға құқық пен міндет, жауапкершілік ұғымдарын балаға түсіндіру жолдары, құқықбұзушылықтың түрлері және оның салдары турал түсіндіру. Жасөспірімдердің мінез құлық ерекшеліктеріне байланысты дұрыс қарым қатынас жасау жолдары, өмірлік жағдайларда дұрыс шешім шығара білуге кеңестер беру.

2024-2025 оқу жылының қазан айында құқықбұзушылыққа бейім оқушылар арасында «лидер» анықтау мақсатында анкета алынып, сауалнама жүргізілді. Аныкталған оқушыларға психологиялық-педагогикалық мінездеме беру арқылы жұмыс жасау бағыттары аныкталып отырды. Сынып жетекшілерінің құқықбұзушылыққа бейім балаларды қадағалау мақсатында үнемі ата-аналармен қатынаста болып, профилактикалық шаралар жүргізілді.

2024-2025 оқу жылының қыркүйек-қазан айында ДТЖО А.Тунгушбаеваның ұйымдастыруымен кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыстардың басым бөлігі өз үйлерінде ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің қадағалауынсыз қалдырылған мерзімінде орын алуына байланысты балалардың орналастырылуына тұрмыстық-әлеуметтік жағдайына талдау жүргізілді. Сынып жетекшілері өз сыныптарындағы әрбір оқушының үйіне барып, әлеуметтік тұрмыстық жағдайымен танысып, психолог, әлеуметтік педагогпен берлесе акт түзді. Үйде тұратын отбасы мүшелері, отбасы мүшелерінің бір бірімен қарым қатынасы, психологиялық ахуалы, бөтен адамдардың болуы, т.б. зерттелді. 2024-2025 оқу жылының қазан айында «Құқық пен міндет» тақырыбы аясында құқық қорғау өкілімен кездесу шарасы өткізілді.

<https://www.facebook.com/100027792169654/posts/1447045852898473/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v>

2024-2025 оқу жылының 27 қазан айында Төлеби аудандық полиция тергеу жөніндегі бастығының орынбасары полиция подполковнигі Мұсырманкулов Азат Орманұлы Төлеби АПБ ЖПҚБ ның ЮПТ КТІЖ УПИ полиция капитаны Ж.Жалғасбай мектептің жоғары сынып оқушыларымен кездесу өткізді. 7-11 сынып оқушылары қатысты. Кездесу қонақтары кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықты, қылмыстылықты болдырмау, олардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу, түрлі зорлық зомбылықтың, әлімжеттіктің, лудоманияның алдын алу және оған қатысты жауапкершілікті түсіндіріп өтті.

<https://www.facebook.com/100027792169654/posts/pfbid0ZfHbjfUbPaUo2pJ2ipwmAY8SY9VyKm3FDUx8c5uY3oJzTbLTwx6V3osuWFcSQZuil/?app=fbl>

2024-2025 оқу жылының желтоқсан айында мектептегі ата-аналар комитетінің төрағаларына және сынып жетекшілеріне «Жасөспірімдер арасында құқықбұзушылықтың алдын алу» алған құқықтық білім беру сабағы ұйымдастырылды. Мақсаты: қатысушыларға құқық пен міндет, жауапкершілік ұғымдарын балаға түсіндіру жолдары, құқықбұзушылықтың түрлері және оның салдары турал түсіндіру. Жасөспірімдердің мінез құлық ерекшеліктеріне байланысты дұрыс қарым қатынас жасау жолдары, өмірлік жағдайларда дұрыс шешім шығара білуге кеңестер беру.

2024-2025 оқу жылының барысында оқушылардың себепсіз сабақ қалдыруының алдын алу, мерекелік күндері құқықбұзушылықты болдырмау мақсатында мектепшілік мобильді топ мүшелері мектептің мөлтекауданы бойынша көпшілік орындарға, көшелерге, т.б. рейдтер ұйымдастырды.

2024-2025 оқу жылының қаңтар айында 9-11 сынып оқушыларына «Теріс қылық пен құқықбұзушылық» тақырыбы аясында бейнеролик көрсету шарасы өткізілді. Мақсаты: жасөспірімдердің бойында заңға құрметпен қарау, тәртіптілік, жауапкершілік пен адамгершілік қасиеттерін қалыптасыру, құқықтық мәдениетке тәрбиелеу.

2024-2025 оқу жылының барысында аз қамтамасыз етілген, жартылай жетім, сәтсіз отбасы балалары және мектепке жаңадан ауысып келген оқушыларды қадағалау, қажет жағдайда жеке жұмыстар жүргізілді. Бұл оқушыларға қатысты буллинг жасалмауы, адаптация кезеңінен жақсы өтуі, отбасының әлеусеттік тұрмыстық жағдайлары, психологиялық ахуалы үнемі қадағаланып отырды. Нәтижесінде, жоғарыда аталған статустағы балалар арасында құқықбұзушылық, буллинг, т.б. әрекеттер болмады.

2024-2025 оқу жылының сәуір айында 8-11 сынып оқушыларымен мектеп инспекторы Ж.Жалғасбай «Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауапкершілігі» тақырыбы аясында сұхбат өткізді. Жасөспірімдерге құқық пен міндет, жауапкершілік ұғымдарын түсіндіріп, құқықбұзушылықтың түрлері және оның салдары туралы өмірлік мысалдар арқылы түсіндіріп берді.

2024-2025 оқу жылының мамыр айында оқу жылының аяталуына байланысты жазғы демалыстағы уақыттарын тиімді пайдалану мақсатында кеңестер беріліп, өмір қауіпсіздік ережелері бойынша нұсқаулықтар берілді.

Нәтижесі мен тиімділігі:

- ✓ Мектеп оқушыларының құқықтық сауаттылығы артып, жауапкершілікті сезінді.
- ✓ Оқушылардың сабаққа қатысу мен тәртіп деңгейі жақсарды, тәрбиелік іс-шараларға белсенділік артып, жетістіктер молайды;
- ✓ Мектеп аумағында және оның маңында құқықбұзушылық жағдайлары болмады, мектепшілік, аудандық есепке алынған оқушылар жоқ.
- ✓ Ата-аналардың мектеп өміріне, баланың тәрбиесіне жауапкершілікпен қарау, іс-шараларға қатысу белсенділігі артты

Орындаған ДТЖЖО А.Тунгушбаева